

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 13 Екологічна рекреація

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Екологія»

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №6 від "26" січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.

Розробники силабусу: Мельниченко Г.М. – доцент кафедри біології та екології

Зміст

1. Загальна інформація	4
2. Опис дисципліни	4
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу (зразок)	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	7
6. Ресурсне забезпечення	7
7. Контактна інформація	8
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологічна рекреація
Освітня програма	Екологія
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	101 Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/6108

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Навчальна дисципліна «Екологічна рекреація» належить до вибіркової дисципліни, метою якої є ознайомлення студентів з питаннями, що стосуються передумов виникнення й історії розвитку рекреації і екотуризму в Україні і світі, поняттям сталого розвитку сучасної рекреації і екотуризму, негативними аспектами впливу масового туризму на природу, особливостями розвитку рекреаційної діяльності і екологічного туризму в межах ПЗТ, територіальною структурою рекреаційного комплексу України.

Зміст дисципліни «Екологічна рекреація» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців екології, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Мета: формування системи знань про наукові підходи і принципи природокористування; вмінь проведення оцінки ступеня збалансованості природно-господарських систем, ролі в цьому процесі заповідного і рекреаційного природокористування; навичок обґрунтування напрямків невиснажливого природокористування.

Завдання навчальної дисципліни: полягає у висвітленні теоретико-методологічних засад збалансованого природокористування та ролі заповідних і рекреаційних ресурсів у невиснажливому використанні природно-ресурсного потенціалу, гармонізації взаємовідносин суспільства і природного середовища та розгляду міждисциплінарних підходів цієї взаємодії.

Компетентності

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК09. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

СК16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Програмні результати навчання

ПР02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.

ПР23. Знати особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення раціонального використання, охорони та відновлення природних ресурсів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ. Екологічна рекреація. Предмет рекреаційного природокористування.	Екологічна рекреація: об'єкт, предмет, завдання. Закони, принципи і правила природокористування. Роль і місце рекреаційного і заповідного природокористування у збалансованому розвитку території.	Творче завдання (есе), спеціальна дискусія
2.	Тема 2. Методологічні засади рекреаційного природокористування.	Ландшафтні системи як об'єкти рекреаційного природокористування. Концепція сталого (збалансованого) розвитку території. Концепція екомереж. Методи дослідження проблем природокористування.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.
3.	Тема 3. Рекреаційні ресурси, рекреаційний потенціал.	Природні рекреаційні ресурси та підходи до їх оцінки. Історико-культурні рекреаційні ресурси і підходи до їх оцінки. Рекреаційний потенціал території та його оцінювання.	Спеціальна дискусія.
4.	Тема 4. Рекреаційна діяльність і її вплив на довкілля.	Види рекреаційної діяльності і їх вплив на природне середовище.	Творче завдання (есе),

		Негативний вплив рекреаційних закладів на природні комплекси. Нормування антропогенних рекреаційних навантажень. Методика визначення максимального рекреаційного навантаження на природні комплекси.	спеціальна дискусія
5.	Тема 5. Біосферні заповідники, національні природні і регіональні ландшафтні парки як об'єкти регульованої рекреації.	Категорії БЗ, НПП і РЛП, їх функціональне зонування, особливості режимів природокористування функціональних зон. Поліфункціональні заповідні території (біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки) як об'єкти рекреаційного і заповідного природокористування. Характеристика мережі біосферних заповідників і транскордонних резерватів, НПП і РЛП в Україні.	Спеціальна дискусія
6.	Тема 6. Регіональні рекреаційні системи.	Історична ретроспектива формування концептуальних засад національної рекреаційної системи. Рекреаційні комплекси, регіональні рекреаційні системи, туристсько-рекреаційні регіони. Характеристика туристсько-рекреаційних регіонів України (ТРР): Кримський, Причорноморсько-Приазовський, Карпатський, Поліський, Подільський, Лівобережно-Дніпровський.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.
7.	Тема 7. Функціонально-планувальні елементи	Ареали – райони зосередження туристсько-рекреаційних	Спеціальна дискусія, тестові

	РТС	ресурсів. Ядра – функціональні центри ареалів різних рангів. Вісі туристсько-рекреаційних систем – ландшафтномаршрутні коридори. Локуси-туристсько-рекреаційні об'єкти.	завдання.
8.	Тема 8. Оптимізація рекреаційного природокористування.	Сутність оптимізації геосистем. Засади оптимізації регіонального природокористування. Підходи щодо оптимальної ландшафтно-екологічної організації території (ЛЕОТ).	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Практичні заняття		5		5		5		5		5		5		5				35
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання						5												5
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5		10		5		5		5		15			50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп,
-----------------------------------	------------------------------------

	проектор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
--	--

Література

1. Царик П.Л. Рекреаційне природокористування / Природокористування. Навчальний посібник / П.Л.Царик, С.Р.Новицька – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2015. – С.289-337.
2. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. К.: Видавничо-поліграф. центр “Київський університет”, 2021. 395 с.
3. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навчальний посібник. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків. : ХНАМГ, 2012. 275 с.
4. Безручко Л.С. Методика визначення рекреаційної ємності територій природно-заповідного фонду (на прикладі Шацького НПП). Вісник Львівського інституту економіки і туризму. 2016. № 11.С. 233-240.
5. Полчанінова І.Л., Покоłodна М.М. Рекреаційні комплекси світу: навч. посібник. Харків: ХНУМГ імені О. М. Бекетова. 2018. 107 с.
6. Голуб А.А. Методика оцінки рекреаційної ємності територій національних природних парків. Містобудування та територіальне планування. Київ. 2014. №53. С. 69–79.
7. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 34, ст. 502) URL: https://rada.info/upload/users_files/04415867/ca54c46a9d893d65f5a344605f7f73c3.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Галина Мельниченко, к.б.н., доцент
Контактна інформація викладача	Галина Мельниченко halyna.melnichenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	- Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання
--------------------------	--

письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

- У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
- В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
- <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

- Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-TaProvedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

- По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання.

	Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.
Пропуск и занять (відпрац ювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконан ня завдання пізніше встановл еного терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідпов ідна поведінк а під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додатко ві бали	-
Неформа льна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи.

Викладач
Мельниченко Г.М., к.б.н., доц.

